

Jaarplan 2024

RIEC

Oost-Nederland

Voorwoord

Beste partners,

Of je nu in de stad woont of op het platteland, ondermijnende criminaliteit is altijd dichtbij. In de zorg bij onze kwetsbare mensen thuis, op vakantieparken tussen de gezinnen met kinderen en in het buitengebied waar de vaten drugsafval onze natuur vergiftigen. Jonge en kwetsbare mensen worden gerekruteerd en hele wijken raken in de ban van de criminaliteit. Zo ondermijnt deze gevaarlijke parallelle wereld steeds meer onze samenleving en rechtstaat.

Al meer dan tien jaar strijden wij in RIEC-verband samen tegen ondermijnende criminaliteit. Onze samenleving staat onder druk, de dreiging is groot. Maar wij weten elkaar steeds beter te vinden in de aanpak van ondermijning. Onze gezamenlijke Meerjarenstrategie geeft richting aan deze samenwerking. In 2022 bekrachtigden we deze strategie, in 2023 bouwden we aan deze nieuwe aanpak en in 2024 gaan wij de eerste vruchten hiervan plukken.

Hoe wij dat gaan doen? Allereerst door heel praktisch te gaan samenwerken in vijf integrale ondermijningscentra. Daar zitten alle partners per district bij elkaar om samen casuïstiek aan te pakken. Maar naast het dweilen willen we ook de kraan steeds een stukje verder dichtdraaien. Dat doen we onder andere door alle 76 gemeenten in Oost-Nederland te helpen bij het op orde brengen van de basis voor de aanpak van ondermijning. Zo worden we allen weerbaar tegen ondermijnende criminaliteit.

Om de criminelen een stap vóór te zijn, doen wij daarnaast onderzoek naar fenomenen. Zo kunnen we voorkomen dat criminelen misbruik maken van onze voorzieningen. We trekken daarbij steeds vaker samen op met Duitse overheden. Criminaliteit kent immers geen grenzen. Ondertussen werkt het RIEC-bureau aan verdere professionalisering, om ons bij dat alles zo goed mogelijk te ondersteunen.

Ook in 2024 zullen wij samen opnieuw slimmer en sterker worden tegen ondermijnende criminaliteit.

Ahmed Marcouch

Voorzitter stuurgroep RIEC

Leeswijzer:

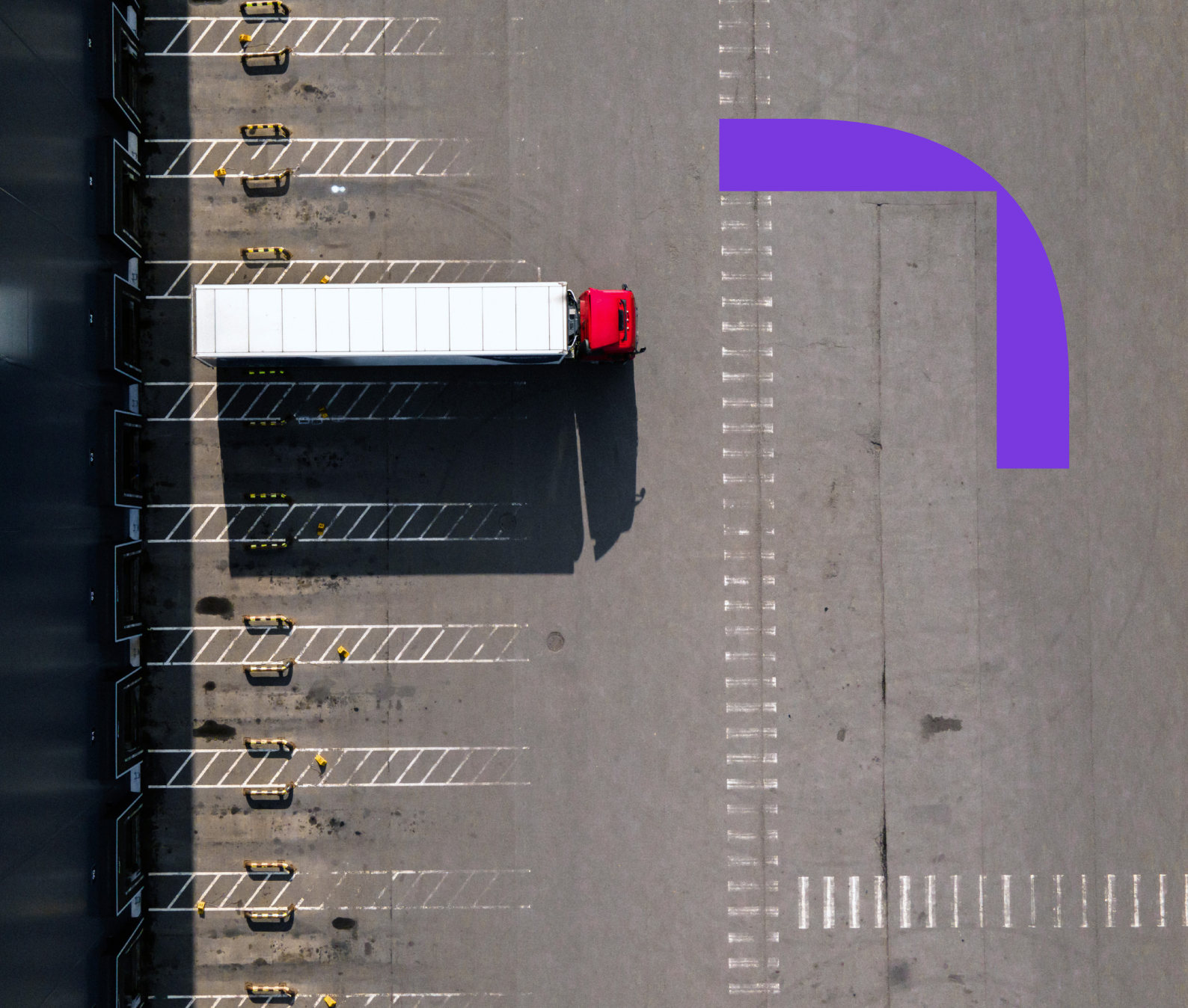
Dit jaarplan is een tussentijdse voortgangsrapportage van de [Meerjarenstrategie Samen ondermijning de baas](#) (hoofdstuk 1) en is gebaseerd op de [districtelijke plannen](#) (hoofdstuk 3). De reguliere aanpak wordt versterkt met de activiteiten uit het [versterkingsprogramma](#) (hoofdstuk 2) en in hoofdstuk 4 zijn de [kosten van de aanpak](#) opgenomen. Het uitgangspunt bij het jaarplan is dat een korte toelichting gegeven wordt op de prioriteiten voor 2024 en eventuele koerswijzigingen toegelicht worden.

Inhoud

1	Voortgang Meerjarenstrategie	4
1.1	Gezamenlijke aanpak van casuïstiek	5
1.2	Grotere rol gemeenten	6
1.3	Barrières opwerpen	8
1.4	Bedrijfsvoering RIEC-bureau	10
2	Versterkingsprogramma	12
2.1	Gezamenlijke aanpak van casuïstiek	13
2.2	Barrières opwerpen	14
2.3	Grotere rol gemeenten	15
2.4	Learning Community	15
3	Districtelijke inzet in 2024	16
3.1	IJsselland	17
3.2	Twente	19
3.3	Noord- en Oost-Gelderland	21
3.4	Gelderland-Midden	23
3.5	Gelderland-Zuid	25
4	Begroting 2024	27
4.1	Wat kost het?	28
4.2	Waar wordt dit van betaald?	29
4.3	Versterkingsprogramma	29

1 Voortgang Meerjarenstrategie

Door het grote aantal partners en juridische kaders is de samenwerking onder het RIEC-convenant gebaat bij een duidelijke strategische koers en afspraken. Deze strategie is vastgelegd in de Meerjarenstrategie 2022-2025: Samen ondermijning de baas. Deze gaat over hoe we samenwerking in Oost-Nederland in willen richten en gaat niet in op wat we gaan doen. In dit jaarplan wordt inzicht gegeven in de acties en keuzes die gemaakt worden om in 2024 verder invulling te geven aan de Meerjarenstrategie.

1.1 Gezamenlijke aanpak van casuïstiek

1 Doel Meerjarenstrategie:

Gezamenlijke aanpak van casuïstiek sneller en effectiever maken.

Het RIEC-samenwerkingsverband blijft inzetten op repressie door de gezamenlijke aanpak van casuïstiek. Deze repressieve aanpak kan echter effectiever door sneller tot betere interventies en meer resultaat te komen. Onder andere de hiervoor ingezette ontwikkeling van informatiepleinen naar ondermijningscentra wordt doorgezet om dit proces te verbeteren.

In 2024 ligt de focus van het RIEC-samenwerkingsverband op de ontwikkeling van ondermijningscentra, de doorontwikkeling van strategische keuzes rond casuïstiek en het investeren in sturing en verantwoording.

1.1.1 Doorontwikkeling ondermijningscentra

De ontwikkeling van ondermijningscentra binnen de districten draagt bij aan een beter inzicht in en een snellere besluitvorming over casuïstiek. Door in elk district een adequate samenwerkplek beschikbaar te hebben wordt gezamenlijk werken gestimuleerd.

In 2022 hebben de partners in de districten aangegeven de huisvesting van ondermijningscentra zelf mogelijk te willen maken vanuit de eigen (districtelijke) middelen. In het afgelopen jaar werd een verkenning uitgevoerd naar de benodigde stappen om te komen tot deze districtelijke ondermijningscentra. In district Twente is deze ontwikkeling al eerder in gang gezet en is het ondermijningscentrum al enige tijd in werking. De ervaringen uit Twente kunnen gebruikt worden in de andere districten.

1.1.2 Doorontwikkeling strategische keuzes in casuïstiek

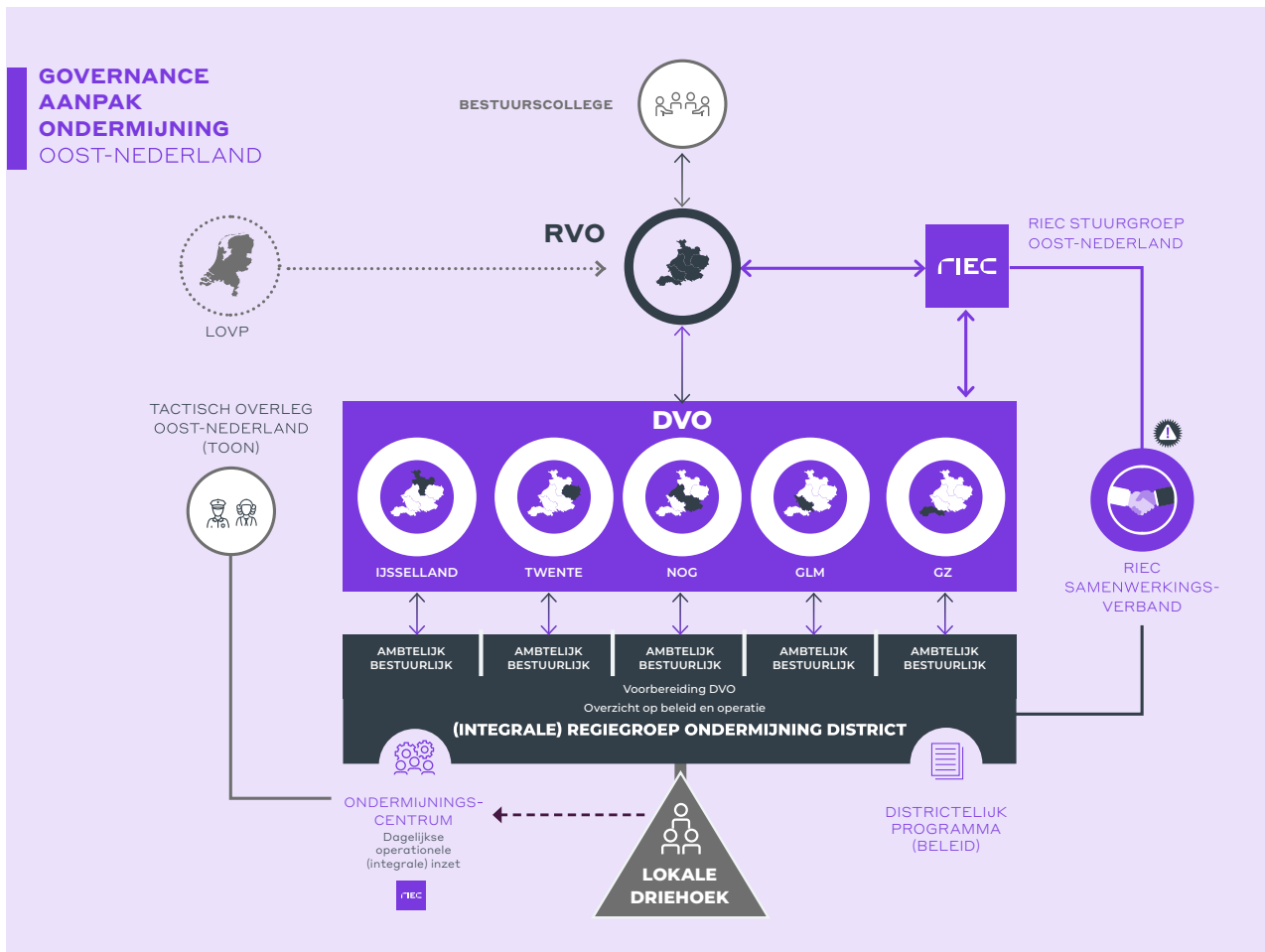
Binnen het RIEC-samenwerkingsverband bestaat een nadrukkelijke wens om een heldere prioritering aan te brengen in casuïstiek. Onder andere het in kaart brengen van criminele netwerken, samen met de daarbij behorende sleutelfiguren en sleutellocaties, wordt daarbij als strategische richting gezien. Het gevolg hiervan is dat er wellicht minder individuele casuïstiek behandeld wordt, maar dat de casuïstiek meer gericht wordt op het maximale maatschappelijk effect en/of het aanpakken van onderliggende criminele netwerken. Dit willen we doen door te werken aan heldere districtelijke afwegingskaders gericht op de lokale prioriteiten. Op deze manier kunnen we strategische keuzes maken op basis van de beschikbare capaciteit.

1.1.3 Investeren in sturing en verantwoording

Als samenwerkingsverband willen we verder investeren in sturing en verantwoording van werkzaamheden. De in 2023 vastgestelde governance is daarbij het uitgangspunt. In 2024 wordt deze, daar waar dat nog niet gebeurd is, verder geïmplementeerd. De koers om meer uniforme werkprocessen te

hanteren is daarbij van evident belang. Dit sluit aan bij de landelijk ontwikkelde werkwijze integraal samenwerken, van signaal tot en met evaluatie. De wens bestaat om op basis van de landelijk vastgestelde werkwijze het huidige werkproces te actualiseren en waar mogelijk verder te uniformeren. Dit is eveneens een voorwaarde om aan te kunnen sluiten op de (landelijke) ontwikkelingen voor een privacy- en wetgevingsbestendige IT-ondersteuning (zie ook hoofdstuk 3.4.3).

1.2 Grotere rol gemeenten

2 Doel Meerjarenstrategie:

Gemeenten helpen een grotere rol te pakken in de gezamenlijke aanpak van ondermijning.

De bijdrage die gemeenten leveren aan de gezamenlijke aanpak van ondermijning kan en moet groter om het gewenste effect te behalen. Naast dat gemeenten zelf voldoende prioriteit, middelen en capaciteit moeten toekennen aan de aanpak van ondermijning, gaat het RIEC-samenwerkingsverband hen meer ondersteunen met kennis, kunde en capaciteit.

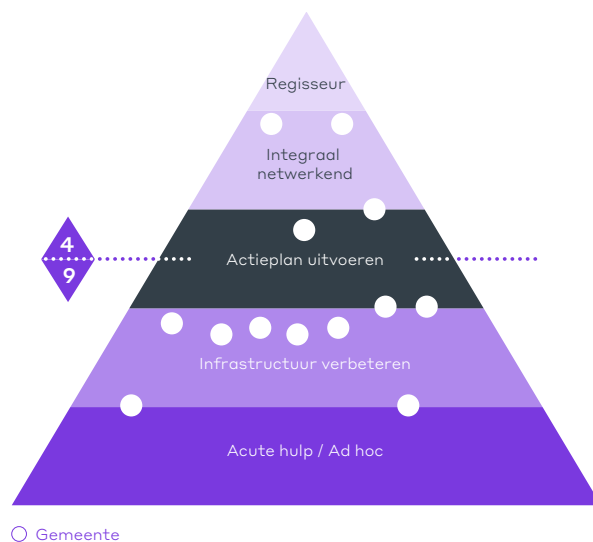
In 2024 werken alle districten aan het op orde maken en houden van de basisafspraken over de aanpak van ondermijning. Gemeenten willen op deze manier voldoende prioriteit, middelen en

capaciteit toekennen aan de aanpak van ondermijning. Ook wordt samen met het RIEC-bureau gewerkt aan het vergroten van kennis en kunde en het versterken van uitvoeringscapaciteit.

1.2.1 De basis op orde

De basis op orde hebben is van cruciaal belang om een goede samenwerkingspartner te zijn in de aanpak van ondermijning. Gemeenten hebben in de districtelijke plannen aangegeven hieraan te werken. Hoewel de strategische koers uitgaat van uniformering van de processen, realiseren we ons dat elk district zijn eigen karakter kent. Districtelijk is de koers ingezet om gemeenten gezamenlijk een basisnorm te laten bepalen waar ze allemaal aan willen voldoen. Met deze basisnorm kunnen zij elkaar aanspreken en helpen deze norm te behalen. De lokale weerbaarheidsscan en het rode-dradenbeeld voor het district (voorbeeld zie afbeelding) helpen hierbij.

Een voorbeeld van de stand van zaken in een district

1.2.2 Investeren in kennis en kunde

Kennis en het toepassen van deze kennis zijn essentieel bij het vergroten van de rol van gemeenten bij de integrale aanpak van ondermijning. Het opwerpen van barrières voor criminelen bij de invoering van de omgevingswet of het verstrekken van subsidies in het kader van het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG) zijn actuele voorbeelden. Het vergroten van deze kennis zal o.a. gerealiseerd worden via de RIEC Academie, waarin we trainingsprogramma's en opleidingen zullen ontwikkelen en aanbieden. Ook hebben de districten de beschikking over 'flexibele middelen' uit het versterkingsprogramma. In diverse districten worden deze middelen ingezet voor opleiding en training.

1.2.3 Investeren in uitvoering

Het versterken van de uitvoeringscapaciteit zorgt ervoor dat gemeenten effectief kunnen omgaan met complexe casuïstiek en de juiste maatregelen kunnen nemen. Hierbij wordt onder andere het accent gelegd op het oprichten van uitvoeringsteams (zie districtelijke plannen), het versterken van de capaciteit op het gebied van Bibob en juridische capaciteit. Voor deze ontwikkelingen kunnen gemeenten gebruik maken van het beschikbaar gestelde budget voor flexibele inzet. Daarnaast wordt op landelijk niveau gewerkt aan de oprichting van een landelijk juridisch loket voor gemeenten.

1.3 Barrières opwerpen

3 Doel Meerjarenstrategie:

Het wegnemen van gelegeheidsstructuren en opwerpen van barrières.

Het RIEC-samenwerkingsband richt zich naast het 'dweilen' ook op 'de kraan dichtdraaien'. Hierdoor moet het lastiger worden om ondermijnende activiteiten te ontplooiën. Dit vereist een systeemgerichte preventieve aanpak waarbij de kernpartners, maar ook nieuwe doelgroepen, gestimuleerd en geholpen worden om hun zaken op orde te hebben, zodat bestaande systemen en structuren moeilijker misbruikt kunnen worden door criminelen.

In 2024 zal het RIEC-samenwerkingsverband zich richten op het verkennen van nieuwe fenomenen en doorgaan met het aanpakken van bestaande fenomenen. Dit gebeurt onder andere op basis van de behoeften binnen de districten. Tevens zullen landelijk ontwikkelde producten lokaal ter beschikking worden gesteld.

1.3.1 Nieuwe fenomenen aanpakken

De fenomeengerichte aanpak binnen het RIEC-samenwerkingsverband wordt primair vormgegeven door de samenwerking binnen de regiegroep fenomeengerichte aanpak (zie afbeelding). In 2024 zal deze groep een operationele start maken met het eerste integrale fenomeenonderzoek naar illegale vuurwerkhandel.

Regiegroep fenomeengerichte aanpak

Illegale vuurwerkhandel

De regiegroep fenomeengerichte aanpak wil starten met een pilot voor integrale fenomeenanalyse. Hierbij is gekozen voor illegale vuurwerkhandel, vanwege de verwevenheid met ondermijning en drugshandel en de internationale component, waardoor ook Duitsland betrokken is. Dit onderzoek moet ons diepgaand inzicht bieden in het fenomeen en de bijbehorende risico's.

Cybercrime

Naast de pilot illegaal vuurwerk zal de regiegroep kijken naar andere trends en ontwikkelingen, bijvoorbeeld op het thema cybercrime. Conform de opdracht van de Stuurgroep RIEC Oost-Nederland zal een verkenning op dit thema plaatsvinden en wordt er een informatiesessie georganiseerd met de regiegroep om na te denken over de rol van het RIEC-samenwerkingsverband ten aanzien van dit thema. Hierbij is er ook aandacht voor alle bestaande initiatieven.

Jonge aanwas

Ook het thema jonge aanwas wordt verkend. In Oost-Nederland worden al verschillende initiatieven op dit thema uitgevoerd, echter ontbreekt het nog aan overzicht. Het RIEC-bureau zet capaciteit in om een verkenning te starten op dit thema, die zal leiden tot inzicht in wat er speelt op het thema jonge aanwas en er aan bijdraagt dat zaken niet dubbel worden uitgevoerd.

Internationaal

In 2024 legt het RIEC-samenwerkingsverband ook meer focus op de internationale aanpak van ondermijning. Dit raakt momenteel met name de districten Twente en Noord- en Oost-Gelderland. Het RIEC-bureau ondersteunt bij het opstellen van een internationaal ondermijningsbeeld Glanerbrug-Losser-Gronau. Dit beeld moet inzicht bieden in de grensoverschrijdende problematiek en bijdragen aan de informatie-uitwisseling met Duitsland. Signalen die worden opgehaald in het ondermijningsbeeld kunnen behandeld worden op het internationale informatieplein. RIEC en EUREGIO willen gaan samenwerken in de grensregio van Oost-Nederland (Euregio gebied) met de deelstaten Noordrijn-Westfalen en Nedersaksen. De samenwerking is bedoeld om structurele grensoverschrijdende kwesties op het gebied van ondermijning aan te pakken.

1.3.2 Continuering van bestaande onderwerpen

We zullen in 2024 de focus blijven leggen op bestaande onderwerpen waarvan de aanpak effectief is gebleken en die verbonden zijn aan districtelijke plannen, zoals milieucriminaliteit, zorgcriminaliteit en ondermijning in het buitengebied.

1.3.3 Landelijke ontwikkelingen inzetten in relatie tot lokale behoefte

In 2024 volgen we nauwlettend de landelijke ontwikkelingen, waaronder mogelijke initiatieven m.b.t. criminele geldstromen, publiek-private samenwerking en interregionaal fenomeenonderzoek.

Criminele geldstromen	Publiek-private samenwerking aanpak synthetische drugs	Interregionaal fenomeenonderzoek
<p>We starten met het opbouwen van een kennisportefeuille door een analist te specialiseren in het thema criminele geldstromen. Deze expert kan ook worden ingezet bij de landelijke aanpak en ondersteuning bieden aan de districtelijke ondermijningscentra.</p>	<p>Politie Oost-Nederland en het RIEC-bureau gaan aan de slag met een publiek-private samenwerking aan de hand van crime scripting. Via het crime script synthetische drugs willen we branches buiten het strafrecht om aanpakken en weerbaarder maken.</p>	<p>De verschillende RIEC's starten een proef met een eerste gezamenlijk fenomeenonderzoek. Dit betreft het thema buitenlandse huurvoertuigen. Op basis van analyses van andere RIEC's is geconcludeerd dat deze problematiek niet enkel voorbehouden is aan bepaalde regio's, maar in het hele land speelt. Dit heeft geleid tot de start van een interregionaal fenomeenonderzoek.</p>

1.4 Bedrijfsvoering RIEC-bureau

Bij de vaststelling van de Meerjarenstrategie is gebleken dat de partners binnen het RIEC-samenwerkingsverband een grotere rol voor het RIEC-bureau zien als het gaat om het opbouwen van expertise en het beschikbaar stellen van die expertise aan RIEC-partners. Belangrijke voorwaarde hierbij is dat ondersteuning vanuit het RIEC-bureau van tijdelijke aard is en gericht is op het beter en structureler in positie brengen van de partners zelf. Een gezamenlijke aanpak van ondermijning blijft een gezamenlijke opgave van het samenwerkingsverband, waar het RIEC-bureau onderdeel van is. Het RIEC-bureau zal als faciliterende, coördinerende en verbindende partner binnen het samenwerkingsverband de proactief signalerende rol meer naar zich toe moeten gaan trekken.

Om RIEC-partners effectief en flexibel te kunnen ondersteunen is een solide RIEC-bureau een voorwaarde. Het RIEC-bureau richt zich op verdere professionalisering van de bedrijfsvoering en ondersteuning van de partners. Daarbij wordt ook geïnvesteerd in het verbinden van districtelijke ontwikkelingen met de landelijke ontwikkelingen om zo de 'good practices' van elkaar te kunnen

gebruiken. In 2024 verwachten we de opvolger van RIEC-IS als zaakstelsel. Dit zal aandacht vragen van alle partners, maar zeker ook van het RIEC-bureau.

1.4.1 Professionalisering van het RIEC

In 2024 staat de professionalisering van de dienstverlening centraal. Dit omvat, naast het professionaliseren van het RIEC-bureau, ook het verbeteren van de dienstverlening en het beter afstemmen op de behoeften van onze partners.

Een van de belangrijke aspecten is de doorontwikkeling van de ondermijningscentra (zie paragraaf 1.1.1). Een ander aandachtspunt is de uitbreiding van de expertise binnen het RIEC-bureau. Dit omvat zowel de zichtbaarheid van onze ondersteuning als het zichtbaar maken van de resultaten van de aanpak. We willen zichtbaar en bereikbaar zijn, zowel intern als extern.

Daarbij heeft bedrijfsvoering een cruciale rol in de professionalisering. Het betreft hier o.a. de doorontwikkeling en inzet van communicatie, juridisch advies, procesondersteuning, financiën en verantwoording. Hierbij zijn afspraken met en ondersteuning van de beheergemeente Enschede onontbeerlijk. Alleen met goede afspraken kunnen we kwetsbaarheden beter opvangen en effectievere ondersteuning leveren.

1.4.2 Districtelijke ontwikkelingen verbinden met landelijke ontwikkelingen

Een ander belangrijk aspect van ons jaarplan is de verbinding van districten in relatie tot landelijke ontwikkelingen. Het optimaliseren van de verbinding tussen de districten als backbone en het landelijke niveau staat centraal. Een specifiek punt van aandacht is de herijking van de Meerjarenstrategie in 2025/2026 en de daarbij behorende financiële middelen. Dit vereist een nauwe samenwerking tussen districten, de regio en het landelijke niveau, met duidelijke afspraken en transparante communicatie.

1.4.3 IV- en ICT-ondersteuning

Een derde belangrijk element van ons jaarplan voor 2024 is de investering in ICT en informatievoorziening (IV). We zien dat dit steeds belangrijker wordt in de aanpak van ondermijning en onze samenwerking. In 2024 willen we concrete stappen zetten om te gaan werken met nieuwe ICT-oplossingen die gezamenlijk landelijk zijn ontwikkeld en regionaal worden uitgerold.

Dit omvat niet alleen de verbetering van onze interne processen maar ook de ondersteuning van onze gemeenten via het nieuwe platform, de opvolger van RIEC-IS. We willen ervoor zorgen dat onze partners en gemeenten kunnen profiteren van de nieuwste technologieën en informatiebronnen om ondermijning effectiever te bestrijden.

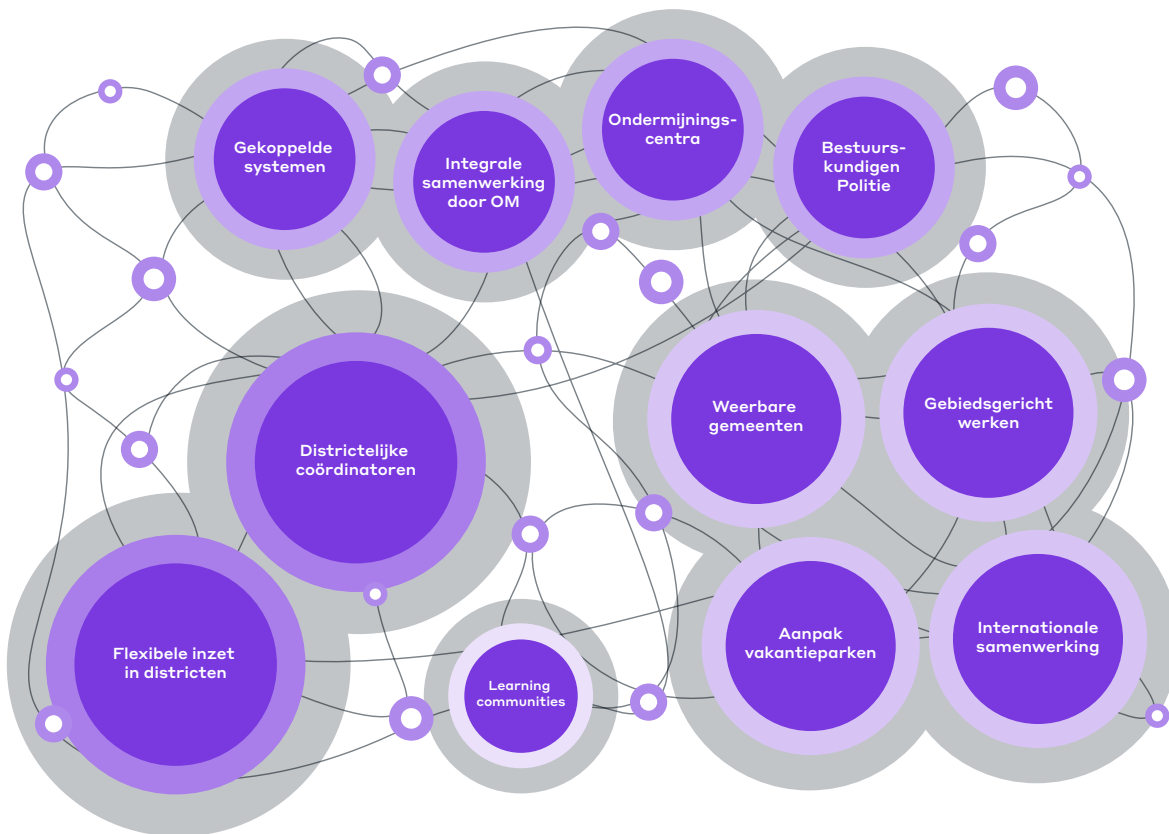

2 Versterkingsprogramma

Het incidentele Versterkingsplan is in 2022 omgevormd tot een structureel Versterkingsprogramma. Dit is opgebouwd vanuit de drie ambities in de Meerjarenstrategie. Daar waar in voorgaande jaren nog sprake was van relatief korte projecten, ingehuurde krachten en tijdelijke arbeidscontracten, is gestart met de omzet naar een programmatische aanpak.

Het structurele Versterkingsprogramma omvat een breed spectrum aan projecten en activiteiten, vormgegeven langs de drie ambities van de Meerjarenstrategie.

2.1 Gezamenlijke aanpak van casuïstiek

De integrale aanpak van casuïstiek blijft onverminderd belangrijk. Binnen deze lijn van het Versterkingsprogramma vallen een aantal onderdelen:

- **De doorontwikkeling van de informatiepleinen naar oermijningscentra.** De vijf districten laten een divers beeld van doorontwikkeling van informatieplein naar oermijningscentrum zien. Niet overal kan op dit moment gebruik worden gemaakt van een geschikte accommodatie waar de centra fysiek gehuisvest kunnen worden.
In 2024 zullen, daar waar relevant, locaties worden voorgesteld en ingericht. Daarbij worden afspraken gemaakt over zowel de operationele werkwijze als het gebruik.
- Naast fysieke plekken om samen te kunnen werken is er ook behoefte aan een **goedwerkend, veilig, privacy-bestendig, breed informatie- en zaakstelsel** om die integrale samenwerking te ondersteunen. Daarvoor zijn de landelijke ontwikkelingen en het tempo van invloed op eventuele regionale en lokale uitrollen. De prognose is dat het nieuwe, landelijke, stelsel vanaf eind 2024 uitgerold zal kunnen worden.
- De op nationaal niveau beschreven **werkwijze van signaal tot en met evaluatie** wordt na vaststelling ook geïmplementeerd in Oost-Nederland.
- Het OM werft een **extra functionaris voor versteviging van de OM Bibob-tipfunctie en deelname aan de oermijningscentra**. Hiermee moet de integrale intelligencepositie ook voor andere

partners merkbaar verbeterd worden onder andere door restinformatie afkomstig uit strafrechtelijke onderzoeken frequenter in te brengen in casuïstiek. Versteving van de integrale opsporing wordt bij het OM momenteel ook ingebed in een interne pilot van Bureau Recherche. Naast deze ontwikkelingen richt het OM zich in 2024 op het zowel mono als integraal aanpakken van criminele geldstromen, criminele samenwerkingsverbanden, mensenhandel en cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit (zie ook hoofdstuk 1).

- Door de politie wordt binnen het onderdeel Bestuurskundigen Politie gewerkt aan de **verdere kwalitatieve en kwantitatieve verbetering van signalen en informatieproducten (waaronder bestuurlijke rapportages)**. De politie heeft twee extra bestuurskundigen geworven en een visiedocument vastgesteld onder de titel: 'Integraal samenwerken: maak er politiewerk van'. In het komende jaar wordt via die route ingezet op de integrale kansen op het gebied van ondermijnende criminaliteit vanuit de opsporing, de intelligence-organisatie en het ondersteunen van de vijf districten. Daarnaast worden politiecollega's getraind in dit thema, adviezen uitgebracht in casuïstiek en de integrale aanpak vanuit de politie op andere manieren verder gestimuleerd.

2.2 Barrières opwerpen

De focus op het wegnemen van opportuniteitsstructuren en het opwerpen van barrières helpt bij het 'dichtdraaien van de kraan'. Het Versterkingsprogramma behelst een aantal activiteiten op dit gebied:

- Vanuit het deelprogramma **gebiedsgericht werken** wordt met diverse partners verder ingezet op het tegengaan van leegstand op het platteland, herwinnen van vertrouwen en daarmee de meldingsbereidheid vergroten, vergroten van kennis en inzicht en vergroten van interventiekracht.
- **Weerbare gemeenten**; In het eerste kwartaal van 2024 zullen alle aangemelde gemeenten en de provincie Overijssel een zogenoemde weerbaarheidsscan hebben ontvangen. Daarnaast zal, daar waar dat nog niet gebeurd is, voor de districten een rode-dradenbeeld worden opgesteld. Dit beeld is gebaseerd op de individuele gemeentelijke weerbaarheidsscan. Zo worden de gezamenlijke, districtelijke zwakke plekken inzichtelijk en kunnen districtelijke normen afgesproken worden. Ook zal een verkenning uitgevoerd worden naar het ondersteunen van gemeenten door het RIEC-bureau bij de opvolging van de weerbaarheidsscans.
- **Internationale samenwerking**; De aanpak van ondermijning is op zichzelf al complex, maar als die grensoverschrijdend is neemt de complexiteit exponentieel toe. Met name aan Duitse zijde levert het thema ondermijning niet altijd herkenning op. In dat kader werden onlangs al diverse structurele overleggen in het leven geroepen, of nieuw leven ingeblazen. De samenwerking met het EURIEC wordt verder bestendigd, net als die met de Euregio, het grensoverschrijdend samenwerkingsverband van 128 Nederlandse en Duitse gemeenten, (Land-) Kreise en Waterschappen. Ook daar staat ondermijning als thema op de agenda en wordt een gezamenlijke vierjarige interregionale projectaanvraag voorbereid, met als leidraad de bestuurlijke grensoverschrijdende samenwerking.

- De projecten [Vakantieparken](#) Overijssel en Gelderland zetten in op:

Overijssel	Gelderland
<ul style="list-style-type: none"> - Onderzoek naar omvang veiligheids- en leefbaarheidsproblematiek in ten minste vijf gemeenten; - Uitwerking monitoringstool vakantieparken; - Onderzoek en mogelijk uitwerking digitaal nachtregister; - Verdere samenwerking binnen landelijke actieagenda, door bij te dragen aan projecten; - Campagne MMA vakantieparken. 	<ul style="list-style-type: none"> - Veel gemeenten en basisteams van politie ondersteunen bij aanpak vakantieparken-problematiek; - Informatiepositie (overheid) vergroten en meer inzicht krijgen; - Toezicht en handhaving kwalitatief en kwantitatief verbeteren; - Samenwerking met overheidspartners verbeteren.

In 2024 zullen de bestaande projecten rond weerbare gemeenten, buitengebied/gebiedsgerichte aanpak en de internationale aanpak bestendig worden door deze om te vormen naar een thematische aanpak.

2.3 Grotere rol gemeenten

De aanpak van ondermijnende criminaliteit is voor gemeenten, kleine én grote, nog steeds geen core business en knelpunten worden vooral gevoeld in onvoldoende capaciteit, beperkte juridische kennis en onvoldoende ondersteuning. Het districtelijke niveau geeft de mogelijkheid hierin beter te voorzien. Binnen het Versterkingsprogramma zijn in dat kader de activiteiten opgenomen:

- [Districtelijk programmacoördinator](#) en [Flexibele inzet](#); Vier van de vijf districten zijn op vergelijkbare wijze aan de slag gegaan met het opzetten of actualiseren van een districtelijk programma, waarbij de districtelijk coördinator de rol heeft om samenwerkingsmogelijkheden voor de gemeenten te bewerkstelligen en de aanpak verder aan te jagen. De budgetten voor Flexibele inzet geven daarbij ook de financiële mogelijkheden om zaken voor elkaar te krijgen. Twente heeft dat anders aangepakt. Daar zijn de budgetten samengevoegd om te kunnen investeren in het Ondersteuningsteam Ondernijning, OTO. Dit team helpt gemeenten bij acties en controles, bij het versterken van het basisniveau van de aanpak en biedt juridische ondersteuning voor de aanpak en afdoening.

2.4 Learning Community

[Trainingen en opleidingen](#) zijn cruciaal om optimaal toegerust te zijn voor de aanpak van ondermijning. Heel veel en zeer diverse disciplines moeten hiervoor eendrachtig samenwerken, terwijl het voor de medewerkers vaak onbekend terrein is. Hierin is, vanuit niet-bestede gelden uit 2022, in 2023 geïnvesteerd. De aangeboden trainingen waren zeer divers, passend bij de behoefte van de districten. Indien mogelijk wordt in 2024 op eenzelfde wijze in trainingen geïnvesteerd.

3 Districtelijke inzet in 2024

De districtelijke plannen vormen de kern van dit jaarplan van het RIEC-samenwerkingsverband. Ze sluiten naadloos aan op het Versterkingsprogramma en de Meerjarenstrategie, met een focus op de situatie in de districten. De inzet van de partners beperkt zich daarbij niet alleen tot de bijdrage aan de districtelijke plannen, maar kent ook een eigen inzet, die grotendeels is terug te vinden in hoofdstuk 2.

Door de omvang van de regio zijn drie niveaus relevant: lokaal, districtelijk en regionaal. Waar gemeenten werken aan hun eigen plannen en veelal een gezamenlijk veiligheidsplan hebben binnen de gezagsdriehoek, wordt er ook samengewerkt op het niveau van het district. Dit betreft niet alleen de samenwerking tussen de gemeenten, maar ook die met andere ketenpartners waaronder de Belastingdienst, politie, OM en provincies.

3.1 IJsselland

In IJsselland is het de ambitie om het district zo onaantrekkelijk mogelijk maken voor georganiseerde en ondermijnende criminaliteit. Er wordt geredeneerd vanuit het 'maatschappelijk effect', waarbij het voor de gemeenten van belang is ook (of: juist) in te zetten op de aanpak van criminaliteit die het meeste zichtbaar is in de steden, dorpen en wijken.

Een weerbare overheid én een weerbare samenleving zijn noodzakelijk om tegendruk te bieden aan deze ondermijnende criminaliteit. Daarbij kan de samenleving nog beter benut worden in de strijd tegen ondermijnende criminaliteit, zij zijn immers de ogen en oren. Om dit te realiseren wordt de komende jaren (2023-2026) geïnvesteerd in een integrale aanpak van ondermijnende criminaliteit.

3.1.1 Basis op orde

Eén van de twee hoofdlijnen van deze aanpak is de basis op orde. Dit wil zeggen dat de IJssellandse gemeenten een adequate aanpak hebben om interne (raad, college, interne organisatie) en externe doelgroepen (inwoners, ondernemers) bewust te maken van de impact en de gevolgen van ondermijnende criminaliteit. Daarbij moeten de voorwaarden om informatie te kunnen en te mogen delen op orde zijn, evenals het bestuurlijk instrumentarium.

Ook is er voldoende uitvoeringscapaciteit om beleid te kunnen omzetten in actie. Belangrijk streven is om te komen tot verschillende vormen van samenwerking om ondermijnende criminaliteit vooral lokaal, maar ook gezamenlijk binnen IJsselland, goed en geborgd te kunnen aanpakken. De weerbaarheidsscans bieden belangrijke input voor het werken aan de basis op orde. In een vervolgstadium zal ook het rode-dradenbeeld voor IJsselland gebruikt worden in de IJssellandse samenwerking.

De volgende concrete afspraken zijn opgenomen in het IJssellandse plan:

- De gemeente heeft een plan van aanpak of beleidsplan waarin het thema ondermijnende criminaliteit wordt beschreven en geprioriteerd.
- Er is een intern meldpunt (bijvoorbeeld emailadres of aangewezen persoon) waar interne gemeentecollega's meldingen kunnen doen van (vermoedelijke) ondermijnende criminaliteit.
- Gemeenten zijn aangesloten op Meld Misdaad Anoniem en kunnen de gemelde signalen gebruiken als input voor hun lokale aanpak van ondermijnende criminaliteit. Signalen worden in eerste aanleg besproken in het lokale ondermijningsoverleg.
- De gemeente heeft een geactualiseerd Bibob- en Damoclesbeleid en een APV die ondermijningsproof is.

- Voor concrete ondersteuning en het aanjagen zal er een uitvoeringsspecialist Bibob worden geworven die wordt bekostigd vanuit de versterkingsgelden.
- Er worden ook afspraken gemaakt over het voorhanden hebben van voldoende capaciteit en voldoende (structurele) middelen in de gemeente om de lokale aanpak vorm te geven.

3.1.2 Informatiegestuurd en integraal criminele netwerken aanpakken

Dit doen we aan de hand van de (op dit moment) door de politie geprioriteerde criminele groepen. In eerste instantie worden deze netwerken lokaal verder besproken, geduid en wordt hierop een aanpak geformuleerd. Op districtsniveau bespreken we vervolgens wat aanvullend nog nodig is: ondersteuning in de opvolging van een bepaalde casus, afspraken rondom capaciteit en inzet, maar ook wat het mogelijk op beleidsmatig vlak vraagt van de partners in IJsselland. De aanpak via deze drie netwerken kan gezien worden als een hefboom om een structurele en integrale aanpak duurzaam te realiseren. Inmiddels is reeds gestart met een aantal projecten en casussen uit deze speelvelden onder regie van het Ondermijningscentrum IJsselland waarin de verschillende RIEC-partners samenwerken.

3.1.3 Structurele aanpak

Komende periode wordt 'de basis op orde in IJsselland' nader gespecificeerd met gemeenten. Samen met het RIEC Oost-Nederland en de betrokken samenwerkingspartners worden nadere (prestatie)afspraken geformuleerd om de basis op orde in IJsselland samen structureel te kunnen realiseren en borgen.

Naast de genoemde nieuwe ontwikkelingen zijn er enkele projecten en thema's die de afgelopen periode al met succes zijn neergezet en op de agenda blijven staan. Het gaat hierbij om de projecten Veilig Buitengebied en Veilige Vakantieparken, waar reeds een stevige basis voor is gelegd. Beide thema's worden de komende jaren onder één noemer 'Aanpak Veilig Buitengebied' verder opgepakt. Onder deze noemer vallen ook de aandacht en effecten van PPLG (Provinciaal Programma Landelijk Gebied) op het agrarisch buitengebied in relatie tot ondermijning. Tot slot wordt benoemd dat de initiatieven die in IJsselland zijn ingezet voor het intensief en praktijkgericht trainen van toezichthouders en handhavers (zowel van gemeenten maar ook andere partners), worden gecontinueerd. We zien een duidelijke toename in kennis, kunde en samenwerking. Hierdoor stijgt ook het aantal integrale controles in de aanpak van ondermijning.

3.2 Twente

3.2.1 Vastgestelde focusthema's

Drugscriminaliteit; De inzet vanuit het RIEC richt zich momenteel voornamelijk op casuïstiek. Het RIEC gaat ook een bijdrage leveren aan de Twentse aanpak van drugscriminaliteit, waarvoor het plan in de zomer van 2024 wordt verwacht.

Zorgcriminaliteit; Het RIEC is deelnemer van de Twentse projectgroep zorgfraude. Deze projectgroep heeft een nieuw instrument ontwikkeld voor de inkooptrajecten Jeugdhulp en Maatschappelijke ondersteuning (Wmo): het Kwaliteit en Integriteitsinstrument Twente (KIT). Bij deze inkoop willen de Twentse gemeenten bevorderen dat er kwalitatief goede en rechtmatige zorg wordt verleend aan (kwetsbare) inwoners. Het gaat naast het vooraf toetsen van kwaliteitseisen tevens om het bereiken van een juiste besteding van de zorggelden. De voornaamste rol van het RIEC richt zich op de Bibob toets als nieuw onderdeel van dit instrument. Daarnaast investeert het RIEC ook in 2024 in de bredere adviesrol richting gemeenten om zorgcriminaliteit zoveel mogelijk te voorkomen. De aandacht zal de komende periode vooral moeten gaan naar de implementatie van het instrument, het gebruik hiervan en de bewustwording op het herkennen van signalen van zorgfraude door professionals.

OMG; Het RIEC heeft een nieuwe landelijke strategie integrale aanpak OMG ontwikkeld, die mede door een veranderend OMG landschap ook effect heeft op de aanpak. Daarnaast coördineert het RIEC integrale casuïstiek ten aanzien van OMG's en ondersteunt en/of adviseert het RIEC gemeenten bij de aanpak van OMG.

Mensenhandel; Het RIEC organiseert de casustafel mensenhandel, welke momenteel wordt geëvalueerd. Op basis van de uitkomsten gaat het RIEC in 2024 starten met een doorontwikkeling van deze casustafel en de samenwerking en rolverdeling met het Kenniscentrum Mensenhandel verder verkennen.

Weerbare overheid & maatschappij; In 2023 heeft het RIEC aan alle Twentse gemeenten een weerbaarheidsscan opgeleverd en ook een Twents rode-dradenbeeld. Dit geeft gemeenten inzicht en met de aanbevelingen ook handelingsperspectief. Medio 2024 moeten alle Twentse gemeenten de 'basis op orde' hebben, dit vraagt een behoorlijk investering vanuit gemeenten. Het RIEC onderzoekt welke ondersteuning hierbij nog nodig is, denk hierbij aan het inzichtelijk maken van de informatie- en registratiesystemen voor gemeenten en het organiseren van diverse trainingen voor specifieke doelgroepen en

thema's. Het RIEC neemt deel aan de Twentse projectgroep Weerbare overheid en maatschappij. Tot slot organiseert het RIEC diverse trainingen ten aanzien van weerbaarheid en integriteit (bijvoorbeeld over de Wet Bibob).

Omdat criminelen zich flexibel begeven over meerdere criminele markten, legt het RIEC in de casusaanpak de focus op criminele netwerken die door de politie geprioriteerd zijn, waarbij meerdere vormen van ondermijning een rol spelen.

3.2.2 Specifieke ontwikkelingen

- **Basis op orde;** Het is van belang dat in de aanpak van ondermijning als gelijkwaardige partners aan de samenwerking kan worden deelgenomen. Op basis van het rode-dradenbeeld met betrekking tot weerbaarheid van de Twentse gemeenten is een basis op orde gedefinieerd. Hierbij is het uitgangspunt dat de Twentse gemeenten voor de zomer van 2024 voldoen aan deze voorwaarden en dus de basis op orde hebben. Om gemeenten hierbij te ondersteunen is het Ondersteuningsteam Ondermijning medio 2023 gestart. Dit team ondersteunt gemeenten bijvoorbeeld bij het organiseren van integrale controles en biedt juridische ondersteuning in het kader van de ondermijningsaanpak.

Daarnaast start een Uitvoeringsspecialist Weerbare Overheid per 1 januari 2024, in eerste aanleg voor de duur van een jaar. Deze specialist zal middels maatwerk aan de slag gaan met de lokale aanbevelingen van de weerbaarheidsscans. Samen met het Ondersteuningsteam Ondermijning zullen de Twentse gemeenten hierbij ondersteund worden in hun lokale opgave.

In de zomer van 2024 wordt er middels een onafhankelijke toetsing gekeken in hoeverre de gemeenten hun basis op orde hebben. Het RIEC Oost-Nederland is verzocht om deze toetsing vorm te geven en uit te voeren.

- **Ondermijningscentrum;** Het ondermijningscentrum Twente wordt meer en meer een werkplek voor alle partners om samen te werken aan ondermijning. Naast de komst van het Ondersteuningsteam Ondermijning Twente in het ondermijningscentrum zijn ook alle lokale casustafels (die georganiseerd zijn op basisteamniveau) naar het ondermijningscentrum gekomen. In 2024 hopen we deze samenwerking verder te verstevigen.
- **Internationale samenwerking;** Het RIEC stelt als pilot in 2024 een internationaal ondermijningsbeeld op voor de gemeenten Enschede, Losser en Gronau. In 2024 wordt de samenwerking op het internationale infoplein geïntensiveerd en verder uitgebreid, waarbij meerdere gemeenten van zowel Nederlandse als Duitse zijde kunnen aansluiten.

3.3 Noord- en Oost-Gelderland

In het district Noord- en Oost-Gelderland is de belangrijkste opgave voor het komende jaar de implementatie van de herziening van de governance met betrekking tot aanpak van ondermijning en het (her)inrichten van de bestuurlijke, ambtelijke en operationele gremia, die gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor de aanpak van ondermijning in het district. Deze wens tot herziening valt samen met het vertrek van een aantal sleutelfiguren op bestuurlijk en ambtelijk niveau. Het inrichten van de relevante integrale overleggremia, het vaststellen van de nieuwe bestuurlijke portefeuillehouder(s) en het aanstellen van de juiste ambtelijke ondersteuning zijn daarom de eerste prioriteiten binnen het district.

3.3.1 Vastgestelde focusthema's

In 2024 wordt een nieuw uitvoeringsprogramma opgesteld voor het district Noord- en Oost-Gelderland. Daarin worden de activiteiten en ambities voor de komende jaren vastgesteld. Op een aantal reeds aangewezen en hierna te noemen focusthema's wordt de aanpak voortgezet en geïntensiveerd. Daarnaast worden nieuwe focusthema's verkend op basis van landelijke en regionale ontwikkelingen en fenomenen.

Zorgfraude; Fraude in de zorg is een groot maatschappelijk probleem. Overheidsgeld dat bedoeld is voor zorg aan kwetsbare burgers wordt op onrechtmatige wijze gebruikt. Om zorgfraude beter aan te kunnen pakken is het van belang dat de beschikbare capaciteit voor toezicht en handhaving tegen het licht wordt gehouden en waar nodig uitgebreid. Met trainingen en voorlichting wordt de bewustwording op het thema en de fraude-alertheid onder medewerkers in het sociale en veiligheidsdomein verhoogd.

Synthetische drugs en buitengebied; In het district Noord- en Oost-Gelderland zijn de afgelopen jaren relatief veel drugslaboratoria en dumplocaties aangetroffen. Dit heeft een ontwrichtend effect op de samenleving en kan enorme schade aan het milieu en de leefomgeving veroorzaken. De dumplocaties worden vooral in het buitengebied aangetroffen. We zetten flink in op communicatie om de meldingsbereidheid te verbeteren en de bewustwording onder burgers te vergroten. Dat doen we enerzijds fysiek in de omgeving van een aangetroffen drugslab en dumplocatie, maar ook digitaal met een informatiecampagne via sociale media en podcasts.

Mensenhandel; De ketenaanpak mensenhandel wordt afgerond. Vervolgens wordt aan de hand van casuïstiek de ketenaanpak in de praktijk gebracht. Bij een aantal gemeenten moet nog een plan van aanpak mensenhandel worden vastgesteld. In opvolging van het plan van aanpak dient iedere gemeente een aandachtsfunctionaris mensenhandel aan te stellen en op te leiden. Verder werken we met trainingen, workshops en seminars verder aan de bewustwording op het thema mensenhandel.

3.3.2 Weerbare gemeente

In 2023 zijn de laatste weerbaarheidsscans voor de gemeenten in Noord- en Oost-Gelderland afgerond. Om gemeenten in het district de mogelijkheid te bieden ook gezamenlijk aan de slag te gaan met de bevindingen uit de weerbaarheidsscans wordt een rode-dradenbeeld opgesteld. Onderzoekers van het RIEC Oost-Nederland maken met de resultaten van de weerbaarheidsscans en de actuele stand van zaken een beeld met conclusies en aanbevelingen die op districtelijk niveau kunnen worden uitgevoerd. Het rode-dradenbeeld wordt in het eerste kwartaal van 2024 opgeleverd. Naar aanleiding hiervan gaan de gemeenten in het district aan de slag met de basis op orde.

3.3.3 Basis op orde

Om als gemeente een goede bijdrage te kunnen leveren aan de aanpak van ondermijning, is een bepaalde basis van belang. We zetten in op een eenduidig niveau van de basis op orde binnen alle gemeenten in Noord- en Oost Gelderland. Hieronder vallen in ieder geval de volgende onderdelen:

- **Lokale ondermijningsoverleggen;** Inmiddels hebben bijna alle gemeenten in het district een lokaal ondermijningsoverleg ingericht. We willen de komende tijd inzetten op het verhogen van de kwaliteit van deze overleggen en signalen. Met behulp van een stroomschema en gestandaardiseerde documenten bieden we gemeenten tools en een stappenplan om meer concrete, sterkere en daardoor kansrijke signalen op te stellen. We gaan een proef draaien met een bovenlokaal ondermijningsoverleg (bijvoorbeeld gekoppeld aan een basisteam van de politie) waaraan meerdere gemeenten deelnemen. Daarmee willen we de gezamenlijke informatiepositie versterken en het waterbed-effect beperken. Daarnaast kunnen de deelnemende gemeenten van elkaars aanpak leren.
- **Prioritering casuïstiek;** De op beleidsniveau geprioriteerde focusthema's moeten in 2024 beter zichtbaar worden in de opgepakte signalen en de RIEC-casuïstiek. Andersom kunnen de focusthema's ook worden bijgesteld op basis van de trends en ontwikkelingen die we zien in het district. Uitgangspunt daarvoor is een actuele integrale informatiepositie die we in het ondermijningscentrum onderhouden.
- **Proeftuin;** In de verschillende deelgebieden van het district worden de versterkingsgelden aangewend om pilots te draaien op onderwerpen als datagedreven werken, casemanagement en informatieanalyse. Samen streven de deelgebieden in Noord- en Oost-Gelderland ernaar om met de genoemde pilots de weerbaarheid van de samenleving en de integriteit van de lokale overheden te versterken. De resultaten en effecten zijn deelbaar voor een effectieve aanpak van ondermijning in andere deelgebieden in Oost-Nederland.

3.4 Gelderland-Midden

Voor district Gelderland-Midden is het werkplan Samen Weerbaar voor 2023 en 2024 opgesteld. In dit werkplan wordt inhoudelijk duiding gegeven aan de wensen en doelen die vanuit het district zijn opgesteld om de aanpak van ondermijning vorm te geven. Het werkplan geeft inzicht in de prioriteiten voor het district Gelderland-Midden. In deze paragraaf wordt per thema uit het werkplan Samen Weerbaar een samenvatting gegeven.

3.4.1 Vastgestelde focusthema's

Gelderland-Midden heeft vier prioritaire thema's waaraan gezamenlijk met partners wordt gewerkt, namelijk: mensenhandel, drugscriminaliteit, witwassen en zorgfraude/zorgcriminaliteit. Binnen deze thema's zijn de volgende doelen vastgelegd:

Mensenhandel; Alle gemeenten hanteren in 2024 een duidelijke aanpak van mensenhandel, zowel op papier als in de praktijk. Inzet op bewustwording, signalen herkennen en het vergroten van aangifte- en meldingsbereidheid.

Drugscriminaliteit; Actualisatie van drugsbeleid, inclusief sluitingen van woningen onder de Opiumwet en het ondermijningsproof maken van APV's. Brede aanpak van drugs-overlast, van synthetische drugs tot hennep en lachgasproblematiek.

Witwassen; Ondersteuning van gemeenten bij het herkennen en aanpakken van witwassen, inclusief bestuurlijke maatregelen. Met daarbij specifieke aandacht voor vastgoedcriminaliteit.

Zorgfraude/Zorgcriminaliteit; Actualisatie van het Handboek Zorgfraude Samen Weerbaar. Implementatie van het plan en ondersteuning van gemeenten in de aanpak van zorgcriminaliteitscasuïstiek.

3.4.2 Specifieke ontwikkelingen

- **Basis op orde;** Ondersteuning van gemeenten om werkprocessen up-to-date te houden. Training van medewerkers in verschillende functies.
- **Campagnes;** In 2024 wordt ingezet op twee bewustwordingscampagnes rondom mensenhandel en rondom synthetische drugs. Voor beide campagnes geldt dat het doel is om gedragsverandering te bewerkstelligen: de meldingsbereidheid vergroten. De campagnes zullen zich hier specifiek op richten.
- **Slagkracht via het Districtelijk Ondermijningsteam;** Voortzetting van het Districtelijk Ondermijningsteam Gelderland-Midden (DOT GM) met evaluatie voor verbeteringen. In Gelderland-Midden wordt gewerkt met het Districtelijk Ondermijningsteam Gelderland-Midden (DOT GM).

Dit team ondersteunt de gemeenten bij het uitvoeren van integrale controles. In een tussentijdse evaluatie bleek dit positieve effecten te hebben. In 2024 wordt dit voortgezet en geëvalueerd, waarna een besluit kan worden genomen over de bestendinging.

- **Data- en informatiegestuurd werken, informatiedeling en doorontwikkelen Theseus methodiek;** Naar aanleiding van het modelwerkproces en bijbehorende juridische documenten die in Gelderland-Zuid zijn opgeleverd, is er in Gelderland-Midden een werkgroep gestart die informatiegestuurd werken bij gemeenten wil bestendingen. In 2024 worden pilots gestart om dit proces verder uit te werken. Deze pilots baseren zich op de analysemethodiek die gebruikt wordt in project Theseus.
- **Doorontwikkeling actiecentrum;** In 2023 zijn het actiecentrum, informatieplein en mensenhandel-overleg van Gelderland-Midden geëvalueerd. In 2024 worden verbeteringen met partners samen doorgevoerd. Het landelijke werkproces is hierbij - naast de evaluatie - een leidend document.
- **Weerbare gemeenten;** De weerbaarheid van gemeenten wordt versterkt, door - naast de bovengenoemde prioriteiten - een aantal (model)documenten aan gemeenten te bieden. Dit zijn o.a. een modelbeleidsregel voor art. 13b-Opiumwet, een modelbeleidsregel voor drugshandel op straat en een herijking van het Handboek Zorgfraude.

3.5 Gelderland-Zuid

In het Werkplan Weerbaar Gelderland-Zuid staat de districtelijke aanpak van ondermijnende criminaliteit van 2023 tot en met 2025 centraal. Het Werkplan beschrijft op welke manier gemeenten en veiligheidspartners dit vormgeven, met als ambitie dat de 'basis op orde' moet zijn. De basis op orde werkt met de volgende twee pijlers: een weerbare samenleving en een weerbare overheid.

3.5.1 Weerbare samenleving

Om ondermijnende criminaliteit tegen te gaan zetten we in op het weerbaarder maken van onze samenleving tegen ondermijnende invloeden. Daarbij ligt de focus op de thema's drugscriminaliteit, zorgcriminaliteit en mensenhandel.

Drugscriminaliteit; Onze inzet ligt op het verhogen van het inzicht in de wereld van de drugscriminaliteit. Daardoor zijn we beter in staat signalen te herkennen en deze eerder aan te pakken. Verder verstevigen we de aanpak door doelgericht te communiceren naar de buitenwereld, om zo onze inwoners weerbaarder en bewuster te maken van de gevaren en risico's van drugscriminaliteit. Dit doen we bijvoorbeeld via de districtelijke campagne drugslabs en drugsdumpingen.

Mensenhandel; We zetten in op een sluitende aanpak van mensenhandel, zodat daders worden aangepakt en slachtoffers passende zorg wordt geboden. Daarbij is het van belang dat het vastgestelde Kader aanpak mensenhandel Gelderland-Zuid op lokaal niveau doeltreffend in de praktijk wordt gebracht.

Zorgcriminaliteit; De aanpak van zorgcriminaliteit en zorgfraude is belangrijk, zodat geld dat bedoeld is voor kwetsbare inwoners daar ook terecht komt. Om dat te bewerkstelligen wordt geïnvesteerd in training en opleiding van medewerkers die zorgcriminaliteit en zorgfraude beter kunnen waarnemen. Daarnaast wordt ingezet op preventie, toezicht en handhaving. Die inzet wordt vastgelegd in het Handboek Zorgfraude en Zorgcriminaliteit. Via dit handboek bieden wij gemeenten en hun partners een handreiking om de basis verder op de orde te krijgen.

3.5.2 Weerbare overheid

- **Weerbare overheidsorganisaties;** Om een effectieve bijdrage te kunnen leveren aan de aanpak van ondermijnende criminaliteit moet de overheid zelf ook weerbaar zijn. Dit betekent dat alle overheidsorganisaties samenwerken als één overheid en de strijd aangaan tegen de ondermijnende criminaliteit.
- **Weerbare gemeente;** Voor de gemeenten betekent dit dat het van belang is dat zijzelf voldoende weerbaar zijn tegen negatieve invloeden van buitenaf én dat de bestuurlijke basis op orde is.

De afgelopen jaren hebben alle gemeenten in Gelderland-Zuid hard gewerkt om dat voor elkaar te krijgen. Aan de hand van een rode-dradenbeeld van de weerbaarheidsscans worden concrete aanbeveling gedaan om de weerbaarheid van gemeenten nog verder te vergroten. Duidelijk is dat bij alle gemeenten sprake moet zijn van een gezamenlijke basisnorm bij de aanpak van ondermijnende criminaliteit.

3.5.3 Basis op orde

Om binnen gemeenten de basis op orde te krijgen wordt gewerkt volgens een aantal randvoorwaarden, die betrekking hebben op data- en informatiegestuurd werken, communicatie, rijker verantwoord en opleiden en voorlichten.

- **Data- en informatiegestuurd werken;** Data- en informatiegestuurd werken komt de aanpak van ondermijnende criminaliteit en de gebiedsgerichte aanpak ten goede. Data kan namelijk inzichtelijk maken welke thema's en gebieden binnen een gemeente risicovol zijn voor ondermijnende criminaliteit. Dit wordt versterkt door de Werkgroep Informatiegestuurd werken (WIGO), de uitkomsten van de pilot informatiegestuurd werken bij de aanpak van ondermijnende criminaliteit (waaronder een model werkproces) en de trainingen die aangeboden worden.
- **Communicatie;** Insteek van communicatie is om inwoners en organisaties bewust te maken van de impact en de gevolgen van ondermijnende criminaliteit. Dit gebeurt onder andere via de verschillende districtelijke campagnes over mensenhandel, drugscriminaliteit en Meld Misdaad Anoniem. Daarnaast informeren we de veiligheidspartners over de voortgang van onze projecten. Dit doen we onder andere via nieuwsbrieven en infographics.
- **Rijker verantwoord;** Verantwoording begint voordat eindresultaten en effecten van de aanpak van ondermijnende criminaliteit zichtbaar worden. Om rijker te kunnen (aan)tonen wat de maatschappelijke effecten van de verschillende onderdelen uit deze aanpak zijn, maken we gebruik van de methodiek van het 'Rijker Verantwoorden'. Deze methodiek maakt zichtbaar wat we doen, laat zien wat er in beweging is gekomen en hoe je daaraan betekenis geeft.
- **Opleiden en voorlichten;** Er komt jaarlijks een breed opleidings- en trainingsaanbod voor de aanpak van ondermijnende criminaliteit. Dit leggen wij vast in een jaarlijks opleidingsoverzicht. Concreet gaat het om opleidingen, trainingen, voorlichting en een bewustwordingsbijeenkomst op het gebied van onze geprioriteerde thema's drugscriminaliteit, mensenhandel en zorgcriminaliteit.

4 Begroting 2024

De begroting voor 2024 bestaat uit twee componenten: de begroting van het RIEC-bureau en de begroting van het Versterkingsprogramma. Naast gemeenten en provincies draagt ook het ministerie van J en V bij met twee geldstromen: één voor de uitvoering van reguliere basistaken en één voor het Versterkingsprogramma. Voor 2024 wordt uitgegaan van continuering van de huidige taken en een loon- en prijscompensatie van 3,3%.

4.1 Wat kost het?

Personele kosten	
Lijn 1: Casuïstiek sneller en effectiever maken	
Cluster 1: Regulier	1.378.037
Cluster 1: Versterking - landelijk koppeling	11.426
Lijn 2: Ondersteuning gemeenten	
Cluster 2: Regulier	297.176
Cluster 2: Versterking - weerbaarheid	203.605
Cluster 2: Personeel OTO	176.208
Lijn 3: Wegnemen van gelegenheidsstructuren en opwerpen van barrières	
Cluster 3: Regulier	172.890
Cluster 3: Versterking - gebiedsgericht werken	275.391
Cluster 3: Versterking - internationaal	157.787
Inzet Enschede - internationale aanpak	33.750
Bedrijfsvoering en ondersteuning	
Cluster Bedrijfsvoering	618.739
Stelpost ondersteuning bedrijfsvoering Enschede	250.000
Programmacoördinatie en learning communities	110.000
Stelpost vacatures/ bovenformatief	250.000
Bedrijfsvoeringskosten	
Huisvestingskosten	140.000
IT kosten	260.000
Reis- en verblijfkosten	190.000
Bijdrage LIEC	75.000
Overige bedrijfsvoerings- en projectkosten	325.824
Bijdrage overhead lijn 1	-12.500
Bijdrage overhead lijn 3	-100.000
Bijdrage overhead projecten	-25.000
Overhead Versterking	112.500
Versterkingsprogramma	
Lijn 1: Casuïstiek sneller en effectiever maken	
Versterken actiecentra en gekoppelde systemen	126.074
Versterken OM	260.000
Versterken bestuurskundigen politie	200.000
Lijn 2: Ondersteuning gemeenten	
Districtelijke programmacoördinatoren	680.000
Flexibele inzet	650.000
Lijn 3: Wegnemen van gelegenheidsstructuren en opwerpen van barrières	
Gebiedsgericht werken	-
Internationale samenwerking	159.322
Weerbare gemeenten	33.895
Vakantieparken	410.000

Kasschuif	240.000
Programmacoördinatie en learning communities	183.000
Totaal	7.843.124

4.2 Waar wordt dit van betaald?

JenV/DVB: Bijdrage RIEC-bureau algemeen (cofinanciering) 100% subsidie	2.856.022
JenV/DGO: Bijdrage versterkingsmiddelen	3.813.000
Bijdrage gemeenten Overijssel	281.500
Bijdrage gemeenten Gelderland	507.500
Bijdrage provincie Overijssel	20.676
Bijdrage provincie Gelderland	20.676
Bijdrage in natura politie	110.000
Opdrachten gemeenten	233.750
Totaal	7.843.124

4.3 Versterkingsprogramma

		2024	2025	2026
Lijn 1: Casuïstiek sneller en effectiever maken	Jaarschijf	610	610	610
	Onderuitputting	pm	pm	pm
Lijn 2: Ondersteuning gemeenten	Jaarschijf	1.330	1.330	1.330
	Onderuitputting	pm	pm	pm
Lijn 3: Wegnemen van gelegenheidsstructuren en opwerpen van barrières	Jaarschijf	605	605	605
	Kasschuif 2022	975	975	475
	Onderuitputting	pm	pm	pm
Lijn 4: Programmamanagement/ learning communities/ onvoorzien	Jaarschijf	293	293	293
	Onderuitputting	pm	pm	pm
Totaal		3.813	3.813	3.313

